

Pericopa Balak - Balaam - profet ori vrăjitor? [anul 5785]

În pericopa noastră, poporul a cucerit ținuturile amoriților, iar regele Moabului se teme de soarta țării sale. El știa că are puține șanse să-i înfrângă pe evrei în luptă și de aceea a apelat la soluții atipice: el a trimis o expediție spre răsărit, departe, ca ei să cheme o persoană numită Bilam (Balaam) Ben Beor din Aram Naharaiim, care era cunoscut ca vrăjitor și profet, căruia i se îndeplineau binecuvântările și blestemele.

Balaam îl întreabă pe Dumnezeu dacă să meargă, iar acesta îi interzice acest lucru. Balak nu renunță și-i trimite a doua oară, iar Balaam întreabă din nou Domnul. De data aceasta El își dă consimțământul cu condiția ca el să meargă cu oamenii lui Balak și să îndeplinească dorința Domnului.

Balaam și-a luat măgărița și a plecat cu oamenii lui Balak. Domnul s-a supărat și a trimis un înger ca să-l împiedice, însă el nu l-a văzut. El a trimis de trei ori, însă doar măgărița vedea îngerul și încerca să-l evite de pe drum. Balaam s-a supărat aprig și a tot bătut măgărița. Atunci s-a petrecut necrezutul și măgărița și-a deschis gura. În primul rând s-a plâns că acesta o bate, însă el a acuzat-o că ea îl maltratează. Măgărița i-a răspuns: „Nu sunt eu măgărița ta, pe care ai călărit toată viața ta până astăzi? Obişnuiesc eu oare să-ți fac un astfel de lucru? Și el a spus: Nu” (Numerele 22:30). Atunci Domnul i-a deschis ochii, iar el îl vede pe îngerul Domnului în fața lui. El întreabă îngerul dacă poate să continue, iar acesta îi dă un răspuns pozitiv adăugând ca el să spună doar ceea ce îi pune Dumnezeu în gură. Balaam a ajuns în țara Moabului și a încercat de trei ori, în trei locuri diferite, să blesteme poporul evreu. Însă din gură au ieșit doar binecuvântări la adresa poporului evreu.

Din aceste evenimente reiese caracterul adevărat al lui Balaam; este adevărat că el era profet al Domnului ținând în mâini puteri spirituale uriașe: binecuvântările și blestemele lui se îndeplineau, iar el era în stare să vorbească cu Domnul. Însă el își folosea puterile pentru nevoile personale fără să fie legat de dorințele Domnului, El a fost numit câteodată „magician”, însă în acțiunile profetice ale lui era mai mult un magician și vrăjitor.

În mod repetitiv se dezvăluie comportamentul lui Balaam; când trimișii lui Balak au venit la el, Balaam știa că Domnul este Dumnezeu Israelului și că nu intenționa să-i blesteme. Cu toate acestea el a anticipat ca ei să-l apeleze. La fel s-a petrecut și cu a doua expediție când și-a încercat din nou norocul. Când Domnul a văzut că Balaam este dornic să meargă în Moab, i-a îngăduit să meargă cu condiția să împlinească doar dorințele Domnului. Însă Balaam a mers sperând că dorința Domnului se va schimba și va putea în sfârșit să blesteme poporul evreu.

Acesta a fost și mesajul din gura măgăriței: de ani și ani tu mă călărești, iar eu îți sunt fidelă, însă în clipa în care se petrece ceva neplăcut, tu mă bați? Te-ai întreat de ce eu mă comport așa? Ai încercat oare să mă înțelegi?

Balaam, în profețiile sale asupra Israelului, recunoaște că „aude spusele lui Dumnezeu și știe planurile Preaînaltului” (Numerele 24:16). Despre aceasta se spune în Talmud: „Planurile animalului său nu le știa – oare va ști planurile Preaînaltului? Doar știa să se orienteze în momentele în care Dumnezeu se supăra” (Talmud, tractatul Brachot 7:1).

Înțelepții se referă la decalajul care reiese din spusele măgăriței: dacă Balaam nu a înțeles nici măcar tainele

comportamentului animalului pe care el călărea, cum putea el înțelege cugetele Domnului? La aceasta ei adaugă că Balaam știa să „prindă” singurul moment al zilei în care Domnul era supărat și el profita de acest moment ca să blesteme poporul Israel. Balaam nu era conectat cu Dumnezeu în profeția lui, ci știa să profite de puterile divine în favoarea lui.

Din acest eveniment noi putem învăța și despre modul dorit al legăturii noastre cu Dumnezeu. O asemenea legătură trebuie să fie aspirată pentru o mai bună înțelegere a voinței Domnului în locul unei legături în care căutăm să-L folosim pe Dumnezeu în scopul nostru. Aceasta ne poate îndruma și la esența legăturilor în familie ori cele cu cei care ne înconjoară. Trebuie să-i înțelegem pe semenii noștri nu numai din punctul de vedere al nostru, ci să le înțelegem motivele reale pentru comportamentul lor și să depunem efort să ne legăm cu ei așa cum trebuie.